

Ramsarská úmluva a její úloha v globální ochraně mokřadů

Libuše Vlasáková
Ministerstvo životního prostředí

Ramsar

The source of sustainable development La source de développement durable La fuente del desarrollo sostenible

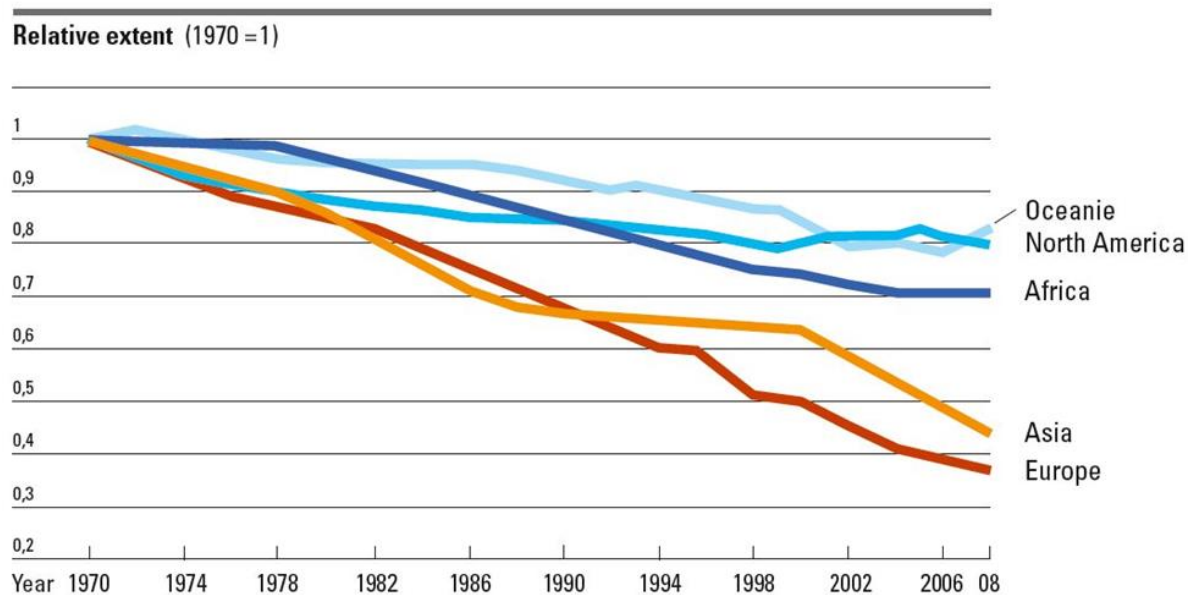

alarmující úbytek vodních ptáků ve spojitosti s úbytkem mokřadů vedl ke vzniku mezinárodní úmluvy na ochranu a rozumné využívání mokřadů světa (Ramsar, 1971)

tlak na vodní zdroje se neustále zvyšuje

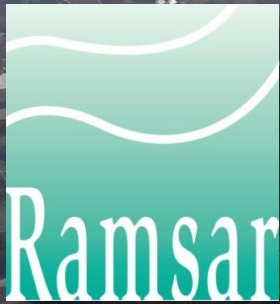
spotřeba vody roste

mokřady ubývají

Proč máme úmluvu na ochranu mokřadů ?

Ramsarská úmluva

Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam
především jako biotopy vodního ptactva

Fakta

***Ramsarská úmluva existuje 45 let
(169 smluvních stran, 2222 RS, 224 mil ha)
celková rozloha světových mokřadů je cca 570
mil ha (5,7mil km²), tj. 6% rozlohy pevniny
mokřady ubývají v důsledku lidské činnosti***

Co je vlastně mokřad?

...území bažin, slatin, rašelinišť, území pokrytá vodou, přirozená i uměle vytvořená, trvalá či dočasná, s vodou stojatou či tekoucí, sladkou, brakickou či slanou včetně území s mořskou vodou, jejíž hloubka při odlivu nepřesahuje šest metrů...

Jaká je úloha mokřadů v krajině?

Retence vody v krajině

Ovlivňování klimatu – chladicí efekt

Zmírňování klimatických změn – zachycování a uchovávání uhlíku

Čištění vody a detoxikace odpadů

Hromadění látek – zadržování živin a těžkých kovů

Zdroj vody

Zdroj obživy (rybolov, mokřadní rostliny)

Zdroj surovin (rákos)

Zdroj biodiverzity

Doprava

Kulturní význam

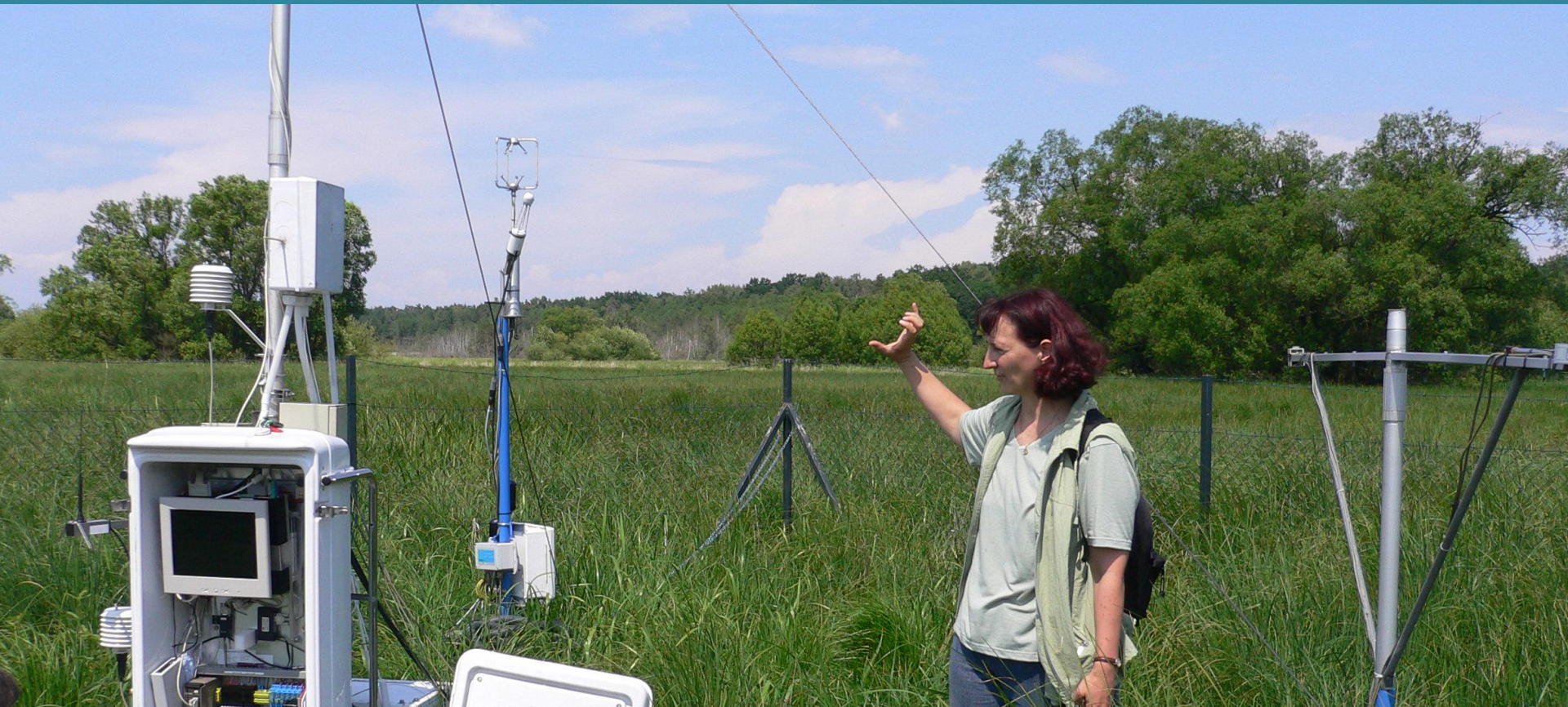
Rekreace

Pilíře Ramsarské úmluvy

- Sít' mokřadů mezinárodního významu
- Rozumné využívání mokřadů
- Mezinárodní spolupráce
- Osvěta a vzdělávání

Scientific and Technical Review Panel

- 1 mapování, monitoring, inventarizace mokřadů
- 2 plány péče o mokřady
- 3 vyhodnocení ekosystémových služeb mokřadů
- 4 hledání rovnováhy mezi ochranou mokřadů a rozvojem
- 5 klimatická změna a obnova mokřadů

Ramsarská úmluva v České republice

ČR je smluvní stranou od r. 1990

garantem je Ministerstvo životního prostředí

kontaktní místo a kontaktní osoba je na odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků

Český ramsarský výbor – poradní orgán MŽP ve věcech ochrany mokřadů, Expertní skupina

14 mokřadů mezinárodního významu

Mokřady mezinárodního významu České republiky

- RS1 Šumavská rašeliniště
- RS2 Třeboňské rybníky
- RS3 Novozámecký a Břehyňský rybník
- RS4 Lednické rybníky
- RS5 Litovelské Pomoraví
- RS6 Poodří
- RS7 Krkonošská rašeliniště
- RS8 Třeboňská rašeliniště
- RS9 Mokřady dolního Podyjí
- RS10 Mokřady Liběchovky a Pšovky
- RS11 Podzemní Punkva
- RS 12 Krušnohorská rašeliniště
- RS 13 Horní Jizera
- RS 14 Pramenné vývěry a rašeliniště Slavkovského lesa

Jak Ramsarská úmluva přispívá ke globální ochraně a rozumnému využívání mokřadů?

Vytváření sítě mokřadů mezinárodního významu (konektivita, přeshraniční mokřady)

Podpora výzkumu

Podpora mezinárodní spolupráce v ochraně, výzkumu a udržitelném využívání mokřadů

Programy vzdělávání a šíření povědomí o významu mokřadů

Cíleně zaměřené rezoluce přijaté konferencí smluvních stran

Doporučená opatření

Podpora osvěty a vzdělávání - wetland training centres

West African Coastal Zone wetlands network

Niger and Senegal river basin networks

Black and Azov Seas coastal wetlands initiative

Nordic-Baltic wetlands initiative

Mediterranean wetlands initiative

Carpathian wetland initiative

Ramsar Regional Initiatives

Ramsar Resolution XII.8

spolupráce s dalšími úmluvami

ochrana mokřadů jako stanoviště vodních ptáků

obnova mokřadů

Děkuji za pozornost!

Ochrana, výzkum a udržitelné využívání mokřadů v ČR

Conservation, Research and Sustainable use of Wetlands in the Czech Republic

Mgr. Libuše Vlasáková
koordinátorka projektu
Ministerstvo životního prostředí

CZ02 - Biodiverzita a ekosystémové služby

- předem definovaný projekt
- Období realizace: 5.8. 2014 – 30. 4. 2016/30.4. 2017
- Celkový rozpočet projektu: 27 771 991,-Kč
- Dotace projektu z EHP (EEA grant) 80%: 22 217 592,-Kč
- Spolufinancování ČR (MŽP) 20%: 5 554 399,-Kč

Partneři projektu

- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- Beleco
- Česká společnost ornitologická
- Enki, o.p.s
- Norwegian Environment Agency
- Výzkumný ústav rostlinné výroby v.v.i.
- Zemědělská fakulta Jihočeské univerzity

Aktivity projektu

- **Aktivita č.1 - Stav mokřadů a jejich biodiverzity**
- **Aktivita č.2 - Vyhodnocení interakcí**
- **Aktivita č.3 - Osvěta**
- **Aktivita č. 4 - Studijní cesty**
- **Aktivita č. 5 - Řízení projektu**

Stav mokřadů a jejich biodiverzity

- Vyhodnocení stavu biodiverzity mokřadů (Beleco)
- Vyhodnocení stavu a trendů vybraných druhů vodních ptáků (ČSO)
- Vyhodnocení současného ekologického stavu RS (Beleco)
- Vyhodnocení stavu a trendů v rozloze a kvalitě mokřadů (AOPK ČR)
- Vyhodnocení druhové diverzity a velikosti populací netopýrů ve vybraných RS (AOPK ČR)

Vyhodnocení interakcí

- Vyhodnocení interakce mokřadů a zemědělství (JČU, VÚRV)
- Vyhodnocení interakce mokřadů a průmyslové těžby (ENKI, o.p.s.)
- Vyhodnocení interakce mokřadů a klimatické změny (ENKI, o.p.s.)

Osvěta

- Odborná kniha o mokřadech
- Audiovizuální díla/filmy o mokřadech (1+14)
- Vzdělávací a informační materiály pro školy, učitele a veřejnost (*mobilní aplikace o RS, výukové prezentace o mokřadech pro výuku na ZŠ a SŠ, kniha Pletení z orobince, záložky s tématikou vodních ptáků, soubor doporučení k udržitelnému hospodaření na rybnících, které jsou součástí RS*)
- Fotografická publikace o mokřadech mezinárodního významu
- Konference Mokřady v zemědělských krajinách v Evropě
- Závěrečná konference

Studijní cesty

- Studijní cesta do ČR pro norské partnery (Revitalizace a obnova mokřadů) 10/2014
- Studijní cesta do Norska (péče o mokřady, systém výchovy a vzdělávání o mokřadech, jejich významu a fungování) 9/2015

11.-16.října 2015, České Budějovice

Cíle:

- 1) návrat mokřadů do zemědělské krajiny, úprava společné zemědělské politiky, změna přístupu zemědělců ke krajině
- 2) výměna vědeckých znalostí a praktických zkušeností o mokřadech a jejich úloze v zemědělsky obhospodařovaných krajinách v Evropě

Témata:

- Biodiversita
- Paludikultura
- Zemědělské znečištění
- Voda a klima
- Obnova a vytváření mokřadů
- Legislativa
- Názory vlastníků/zemědělských hospodářů na mokřady

Řízení projektu

- Koordinátorka
- Administrátorka
- Manažerka finančních záležitostí
- Řídící výbor

Děkuji vám za pozornost